

**Yangi O`zbekiston taraqqiyot strategiyasini rivojlanishida oila, maktab
va jamoatchilik hamkorligini masalalari.**

Sadikova Dildora Shukurullayevna

Farg'ona davlat universiteti mistaqil izlanuvchisi.

Abdullayeva Dona Toshmatovna

Fargona politexnika instituti Energetika fakulteti o'qituvchisi.

[*donaabdullayeva@gmail.com*](mailto:donaabdullayeva@gmail.com)

Abdullayev Shuxrat Axmadjonovich

Fargona politexnika instituti Mexanika fakulteti o'qituvchisi.

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekistonning yangi rivojlanish strategiyasini ishlab chiqish va amalga oshirishda oila, maktab va jamoatchilik hamkorligining hal qiluvchi roli ko'rib chiqilgan. Bu progressiv va inklyuziv ijtimoiy asosni rivojlantirishda ushbu ijtimoiy institutlarning o'zaro bog'liqligini ta'kidlaydi. Tadqiqot tegishli adabiyotlarni tahlil qiladi, ma'lumotlarni to'plash uchun sifatli va miqdoriy usullardan foydalanadi va milliy rivojlanish maqsadlariga erishishda hamkorlikdagi sa'y-harakatlarning ahamiyatini ta'kidlaydigan topilmalarni taqdim etadi.

Kalit so'zlar: O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasi, oilaviy hamkorlik, maktab hamkorligi, jamoatchilikni jalb qilish, ijtimoiy institutlar, milliy taraqqiyot, ta'lim islohoti, jamoatchilik ishtiroki

O'zbekiston iqtisodiy o'sish, ijtimoiy integratsiya va ta'lim islohotlarini rivojlantirishga qaratilgan yangi rivojlanish strategiyasi bilan transformatsion bosqichni boshdan kechirmoqda. Ushbu strategiyaning markazida oilalar, maktablar va jamoatchilik o'rtasidagi hamkorlik mavjud bo'lib, bu ulkan maqsadlarga erishish uchun qulay muhit yaratish uchun zarurdir. Ushbu maqolada

ushbu ijtimoiy ustunlar o'rtasidagi sinergiya va ularning O'zbekistonning rivojlanish traektoriyasiga jamoaviy ta'siri ko'rib chiqiladi.

Keng jamoatchilik muhokamasi natijasida “Harakatlar strategiyasidan — Taraqqiyot strategiyasi sari” tamoyiliga asosan ishlab chiqilgan quyidagi yettita ustuvor yo‘nalishdan iborat 2022 — 2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi (keyingi o‘rinlarda — Taraqqiyot strategiyasi) va uni “Inson qadrini ulug‘lash va faol mahalla yili”da amalga oshirishga oid davlat dasturi (keyingi o‘rinlarda — Davlat dasturi) 1 va 2-ilovalarga muvofiq tasdiqlansin: inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini yanada rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etish; mamlakatimizda adolat va qonun ustuvorligi tamoyillarini taraqqiyotning eng asosiy va zarur shartiga aylantirish; milliy iqtisodiyotni jadal rivojlantirish va yuqori o‘shish sur‘atlarini ta‘minlash; adolatli ijtimoiy siyosat yuritish, inson kapitalini rivojlantirish; ma‘naviy taraqqiyotni ta‘minlash va sohani yangi bosqichga olib chiqish; milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda umumbashariy muammolarga yondashish; mamlakatimiz xavfsizligi va mudofaa salohiyatini kuchaytirish, ochiq, pragmatik va faol tashqi siyosat olib borish.

Ezgulik va insonparvarlik tamoyiliga asoslangan “Harakatlar strategiyasidan — taraqqiyot strategiyasi sari” g‘oyasini keng targ‘ib etish orqali jamiyatda sog‘lom dunyoqarash va bunyodkorlikni umummilliy harakatga aylantirish. “Yangi O‘zbekiston — ma‘rifatli jamiyat” konsepsiyasini amalga oshirish. Aholi o‘rtasida huquqiy madaniyatni shakllantirish bo‘yicha huquqiy-ma‘rifiy tadbirlarni xalqimizning boy tarixi, ilmiy-madaniy merosi, milliy-diniy qadriyatlarni o‘rgatish bilan uyg‘un holda tashkil qilish. Targ‘ibot-tashviqot ishlarini tashkil etishning ta‘sirchan, kreativ va innovatsion uslublarini ishlab chiqish hamda ularni o‘z vaqtida amalga oshirish choralarini ko‘rish. O‘zbek xalqining milliy qadriyatlari va ma‘naviy merosini asrab-avaylash, keng ommalashtirish hamda rivojlantirishni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash. Oila, ta‘lim tashkilotlari va mahallalarda

ma'naviy tarbiyaning uzviyligini ta'minlash. Ommaviy axborot vositalarida, ijtimoiy tarmoqlarda xolis axborotlarni o'z vaqtida berib borish orqali yolg'on ma'lumotlar tarqalishining oldini olish. "Mahalla — tuman — viloyat — respublika" prinsipi asosida hududlar kesimida ijtimoiy-ma'naviy muhitni optimallashtirish xaritasini shakllantirish, bu jarayonga zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etish. Ma'naviy tarbiyani baholashning ilmiy asoslangan indikatorlarini ishlab chiqish. Maktablarni chinakam ma'naviyat va ma'rifat, madaniyat o'chog'iga aylantirish uchun ta'lim-tarbiyaning interaktiv usullarini qo'llash. Mafkuraviy xurujlarga qarshi milliy g'oya asosida birgalikda kurashish, oila, maktab va mahalla hamkorligini mustahkamlash va shu asosda ma'naviy tarbiyaning uzviyligini ta'minlash ko'nikmasini shakllantirish. "Yoshlar — Yangi O'zbekiston bunyodkorlari" shiori ostida "Yangi O'zbekiston — Uchinchi Renessans" g'oyasining ro'yobga chiqarilishini ta'minlash.

Mamlakatda yangi ish o'rinlari yaratish, aholi daromadlarini oshirish va shu orqali 2026-yil yakuniga qadar kambag'allikni kamida 2 baravarga qisqartirish. Kambag'allikni qisqartirish davlat dasturlarini ishlab chiqish va amalga oshirish. Norasmiy ishlayotgan 2,5 million nafar fuqaroning bandligini legallashtirishga yordam berish orqali ularda ijtimoiy kafolat va imtiyozlardan to'liq foydalanish imkoniyatini yaratish. Ayollar orasidagi ishsizlik darajasini 2 baravar kamaytirish, 700 mingdan ziyod ishsiz xotin-qizlarni davlat hisobidan kasb-hunarga o'qitish. Ish bilan band bo'lmagan xotin-qizlarni tadbirkorlikka jalb qilish va o'zini o'zi band qilish bo'yicha kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish. Davlat ijtimoiy yordami va xizmatlarini ko'rsatishda mahalliy darajada ("mahallabay" tamoyili asosida) ijtimoiy ishlarni olib borish mexanizmini yo'lga qo'yish. Hududlar, shaharlar va tumanlar kesimida kambag'al toifadagi oilalar, ayollar va yoshlarni yagona elektron hisobga olish tizimini yaratish, kambag'allikning qayta tiklanish xavfini bartaraf etish. Hunarmandchilik

faoliyatini rivojlantirish. Ijtimoiy nafaqa tayinlash mezonlariga javob beradigan barcha ehtiyojmand aholining kamida 85 foizini ijtimoiy yordam dasturlari bilan qamrab olish. Ijtimoiy himoyaga muhtoj oilalar va aholi qatlamlariga, shuningdek, vaqtinchalik og‘ir sharoitga tushib qolgan fuqarolarga to‘g‘ridan to‘g‘ri davlat ijtimoiy yordamini ko‘rsatish.

Maktablarni rivojlantirish milliy dasturini joriy etish orqali xalq ta‘limi tizimida qo‘shimcha 1,2 million o‘quvchi o‘rni yaratish. Yangi maktablar qurish, xususiy maktablarni ko‘paytirish, ta‘lim sifatini oshirishni nazarda tutuvchi milliy dasturni ishlab chiqish va amalga oshirish. O‘quv o‘rinlari sonini 2026-yil yakuniga qadar 6,4 milliongacha yetkazish. Nodavlat ta‘lim xizmatlari ko‘rsatuvchi tashkilotlarga sharoit va imkoniyatlarni kengaytirish orqali ularning ulushini 2026-yilda 8 foizga, shu jumladan 2022-yilda 3 foizga oshirish. 2022 — 2026-yillarda 217 ta “Barkamol avlod” bolalar maktabini rivojlantirish bo‘yicha dasturni amalga oshirish. Yoshlarni san‘at dunyosiga oshno etish, kompyuter va IT texnologiyalari sohasida bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishlari uchun zarur jihozlar bilan ta‘minlangan 100 mingdan ortiq bepul to‘garaklar faoliyatini yo‘lga qo‘yish. Chekka hududlarda maktab hamda maktabgacha ta‘lim muassasalarigacha transport qatnovini yo‘lga qo‘yish.

Natijalar rivojlanishga yaxlit yondashuvning muhimligini ta'kidlaydi, bu erda oila, maktab va jamoatchilik hamkorligi alohida harakatlar sifatida emas, balki katta strategiyaning o'zaro bog'liq tarkibiy qismlari sifatida qaraladi. Muhokama ushbu hamkorlikni kuchaytirish mexanizmlarini o'rganadi, masalan, siyosat islohotlari, jamoat dasturlari va manfaatdor tomonlar o'rtasidagi aloqa kanallarini takomillashtirish. Shuningdek, u potentsial to'siqlarni hal qiladi va ularni engish yo'llarini taklif qiladi.

Xulosalar:

Oila, maktab va jamoatchilik hamkorligi O'zbekistonning yangi rivojlanish strategiyasini muvaffaqiyatli amalga oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, ushbu hamkorlikni rivojlantirish bo'yicha birgalikdagi sa'y-harakatlar ta'lim natijalari, ijtimoiy birdamlik va umumiy milliy taraqqiyot nuqtai nazaridan katta foyda keltiradi.

Siyosat islohotlari: maktablarda oila va jamoatchilik ishtirokini rag'batlantiradigan va osonlashtiradigan siyosatni joriy etish.

Jamiyat dasturlari: oilalar va jamoatchilikning ta'lim va rivojlanish tadbirlarida faol ishtirok etishiga yordam beradigan dasturlarni ishlab chiqish va qo'llab-quvvatlash.

Trening va manbalar: o'qituvchilar va jamoat rahbarlari uchun samarali hamkorlik strategiyalari bo'yicha treninglar o'tkazing va ushbu tashabbuslarni qo'llab-quvvatlash uchun resurslarni ajrating.

Aloqa kanallari: uzluksiz muloqot va hamkorlikni ta'minlash uchun oilalar, maktablar va davlat muassasalari o'rtasida mustahkam aloqa kanallarini o'rnatish.

To'siqlarni hal qilish: maqsadli aralashuvlar orqali samarali hamkorlikka to'sqinlik qiladigan ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy to'siqlarni aniqlash va yumshatish.

Oila, maktab va jamoatchilik hamkorligining kuchli tomonlaridan foydalangan holda, O'zbekiston rivojlanish maqsadlariga erishishi va barqaror, inklyuziv va ilg'or jamiyat yaratishi mumkin.

Adabiyotlar ro'yhati

1. Nabiyeu B.M. "Systems of spiritual-ideological propaganda and their regularities". Asian journal of Research in social sciences and humanities Vol.11, Issue-12, December 2021.-P.262-271

2. Nabiyeu B.M. "Ideological factors of eliminating rhreats to national spirituality". Asian journal of multidimensional research Vol.10, Issue 9, September-2021.

3. Набиев Б.М. “Ўзбекистонда жамият ижтимоий-сиёсий барқарорлигини мустаҳкамлашнинг мафкуравий омиллари”. СамДУ ахборотномаси. Журнал. №4. Самарқанд-2021. -Б.64-68

4. Набиев Б.М. ““Мафкура”, “Миллий ғоя”, “Миллий ўзликни англаш”, “Миллий онг” каби тушунчаларнинг мазмун-моҳияти” . НамДУ ахборотномаси. Журнал. №8. Наманган-2022. -Б.179-184

5. Набиев, Б. М. (2022). Жамиятда ижтимоий-сиёсий барқарорликни мустаҳкамлашда маънавиятни ўрни. *Science and Education*, 3(10), 570-573.

6. Набиева, С. М., & Набиев, Б. М. (2022). Становление и развитие политико-правовой идеологии. *Science and Education*, 3(5), 1404-1407.

7. Набиев, Б. М. (2023). ГЛОБАЛЛАШУВ ШАРОИТИДА ЎЗБЕКИСТОН ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ БАРҚАРОРЛИГИГА ТАҲДИД СОЛУВЧИ АХБОРОТ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ: МУАММО ВА ЕЧИМЛАР. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 3(3), 95-98